Architektury systemów komputerowych

Lista 5 $x_5 = 8$ (minimum na bdb)

- 1. Zaprojektuj układ, który w kolejnych taktach zegara czyta na swoim jednobitowym wejściu cyfry binarne. Na wyjściu ma się pojawić 1 jeśli przeczytany do tej pory ciąg cyfr kończy się na 010 lub 1001, a 0 w przeciwnym wypadku.
- 2. Zaprojektuj układ o czterech stanach S_0, S_1, S_2, S_3 , jednym wejściu i jednym wyjściu. Będąc w stanie S_i , i widząc na wejściu bit $a \in \{0, 1\}$ układ ma przejść do stanu $S_{(i+1+a) \mod 4}$ i na wyjściu wyświetlić $(i+a) \mod 2$. Użyj przerzutników J-K.
- 3. W tym zadaniu porównamy listy rozkazów o różnych liczbach argumentów.
  - (a) Masz do dyspozycji następujące rozkazy:

PUSH A umieść zawartość rejestru A na stosie

POP A umieść zawartość wierzchołka stosu w rejestrze A

ADD zdejmij ze stosu dwie wartości, dodaj je do siebie i wynik umieść na stosie

SUB zdejmij ze stosu dwie wartości, odejmij je od siebie i wynik umieść na stosie

MUL zdejmij ze stosu dwie wartości, pomnóż je przez siebie i wynik umieść na stosie

Napisz program obliczający wartość wyrażenia: (XY-Z)(X+ZY) i umieszczający wynik w rejestrze W. Zakładamy, że X,Y,Z reprezentują w tym wyrażeniu zawartość rejestrów X,Y,Z. Chcemy, aby zawartość rejestrów X,Y,Z pozostała nienaruszona. Jeśli chcesz, możesz skorzystać z pomocniczych rejestrów $A_1, \ldots A_{10}$.

(b) Napisz program obliczający wartość wyrażenia z zadania 3a (przy takich samych założeniach o rejestrach X,Y,Z,W, A₁, ... A₁₀) na maszynę o liście rozkazów podanej poniżej. Specjalny rejestr ACC jest akumulatorem.

 ${\rm LOAD~M}$ załaduj zawartość ${\tt M}$ do akumulatora

STORE M zapisz zawartość akumulatora do M

ADD M dodaj zawartość M do akumulatora

SUB M odejmij zawartość M od akumulatora

MUL M pomnóż akumulator przez zawartość M

(c) Jak w zadaniu poprzednim, tym razem jednak nie ma rejestru ACC i dysponujemy rozkazami dwuargumentowymi:

MOVE X Y do X zapisz zawartość Y

ADD X Y dodaj zawartość X do zawartości Y, wynik zapisz w X

SUB X Y odejmij zawartość Y od zawartości X, wynik zapisz w X

MUL X Y pomnóż zawartość Y przez zawartość X, wynik zapisz w X

(d) Jak w zadaniu poprzednim, tym razem jednak dysponujemy rozkazami trzyargumentowymi:

MOVE X Y do X zapisz zawartość Y

ADD X Y Z $\,$ dodaj zawartość Y do zawartości Z, wynik zapisz w X $\,$

SUB X Y Z odejmij zawartość Z od zawartości Y, wynik zapisz w X

MUL X Y Z pomnóż zawartość Y do zawartości Z, wynik zapisz w X

- 4. Napisz program na maszynę z zadania 3a wyznaczający minimum z zawartości trzech rejestrów X, Y, Z i umieszczający wynik w rejestrze W. Dodajemy dodatkowy rozkaz JMPGTZ E, który przeskakuje do instrukcji poprzedzonej etykietą E gdy na szczycie stosu jest liczba dodatnia (w przeciwnym wypadku przechodzi do następnej instrukcji).
- 5. Rozważmy hipotetyczną maszynę, której lista rozkazów składa się tylko z jednego, trzyargumentowego rozkazu SBN (subtract and branch if negative odejmij i skocz jeśli wynik ujemny). Rozkaz SBN A B C odejmuje zawartość komórki pamięci B od zawartości komórki pamięci A i

wynik umieszcza w A. Następnie, jeśli wynik był ujemny, skacze do instrukcji o adresie C, jeśli wynik był nieujemny – przechodzi do następnej instrukcji.

W języku wyższego poziomu SBN A B C odpowiada (przyjmujemy, że PC to zmienna odpowiadająca licznikowi rozkazów) program:

```
mem[A]:=mem[A]-mem[B];
if (mem[A] < 0) then PC = C;
else PC = PC + 1</pre>
```

Jedynym rejestrem rozważanej maszyny jest licznik rozkazów PC. Zobaczymy, że nasza maszyna jest w rzeczywistości w stanie wykonywać równie złożone zadania, co maszyny z bogatszymi listami rozkazów. Oto przykład programu kopiującego zawartość komórki pamięci A do komórki pamięci B (liczby po lewej stronie to adresy, w których umieszczamy rozkazy, T, A, B – symboliczne adresy komórek pemięci, napisy po średnikach – komentarze):

```
100:
         SBN
                 T, T, 101
                               ; Mem[T]:=0
                 T, A, 102
101:
         SBN
                               ; Mem[T] := Mem[T] - Mem[A] ( = O-mem[A] = -Mem[A])
102:
         SBN
                 B, B, 103
                               ; Mem[B]:=0
103:
         SBN
                 B, T, 104
                               ; Mem[B] := -Mem[T] ( = +Mem[A])
```

Napisz program na naszą hipotetyczną maszynę, który dodaje zawartość komórki pamięci B do zawartości komórki A i wynik umieszcza w A. Zawartość komórki B nie może zostać zmieniona, ale możesz użyć pomocniczych komórek pamięci $T_1, \ldots, T_n$.

6. Napisz program na maszynę z zadania 5 mnożący zawartość komórki pamięci A przez siebie i umieszczający wynik w C. Możesz założyć, że zawartość A jest dodatnia, a w komórce pamięci X jest zapisana wartość 1. Program może zmieniać zawartość pamięci (również komórki A), chcemy jedynie by na koniec w C był kwadrat początkowej zawartości A.

Wskazówka: zorganizuj pętlę, która a razy doda do siebie a, gdzie a jest zawartością A; przyda Ci się rozwiązanie zadania 5.

7. Zasymuluj poniższy fragment kodu w asemblerze procesora MIPS

```
g = -f + h + B[1];

f = A[B[g]+1];
```

Zakładamy, że zmienne f, g, h przechowywane są odpowiednio w rejestrach \$s0, \$s1, \$s2, a adresy elementów A[0] i B[0] w rejestrach \$s3 i \$s4.

8. Zasymuluj poniższe fragmenty kodu w języku asemblera MIPS:

```
(a) if f > 1 then
    g = f + f;
    f = 0;
endif;
    g = g + 1;
(b)
    f = 1;
    while f < 10 do
        f = f + 1;
endwhile
(c) g = 0;
    for f = 1 to 10 do
        g := g + f;</pre>
```

- 9. (a) Przetłumacz następujące rozkazy asemblera procesora MIPS na kod maszynowy:
  - add \$t0, \$t0, \$zero,
  - lw \$t1, 4(\$s3)
  - (b) W kodzie maszynowym pewne rozkazy wyglądają następująco (przedstawiamy je tutaj szesnastkowo): 0xAE0BFFFC oraz 0x8D08FFC0. Jak te rozkazy wyglądają na poziomie asemblera? Sposób kodowania rozkazów MIPS jest przedstawiony np. na Wikipedii:

http://en.wikipedia.org/wiki/MIPS_architecture.

10. Rozważmy następujący program w asemblerze procesora MIPS:

```
addi $t1, $s0, 400

LOOP: lw $s1, 0($s0)

add $s2, $s2, $s1

lw $s1, 4($s0)

add $s2, $s2, $s1

addi $s0, $s0, 8

bne $t1, $s0, LOOP
```

- (a) Jaka będzie całkowita liczba wykonanych rozkazów?
- (b) Przetłumacz powyższy kod na język C, zakładając, że t1 przechowuje zmienną i, z zmienną z zmienna zmi

Emanuel Kieroński